

[Finansministeren.]

til kildeskat tillige det, at nedslagsreglerne for pensionister og skattelempelse for enlige forsørgere bortfalder og kompenseres af højere pensioner og højere børnetilskud, hvorved både budgettets indtægter og udgifter bliver et par hundrede millioner kroner større end hidtil. Denne forskydning har det ikke været muligt at korrigerer for.

Endelig vanskeliggøres alle sammenligninger med tidligere år af den inflation, vi lever under, og som det er regeringen magtpåliggende at bremse op for. Stigende lønninger og priser og tilsvarende opgang i pensioner og tilskud betinger således en forøgelse af statens samlede udgifter fra indeværende finansår til 1970-71 på godt 1.900 mill. kr. Den reelle udgiftsstigning fra i år til 1970-71 skulle herefter blive godt 2 milliarder kr. eller godt 7 pct., hvoraf omkring halvdelen vedrører socialministerens budget, særlig pensionsudgifterne.

For de fire fremtidsår, de forelagte budgetter omfatter, er der set bort fra kommende pris- og lønændringer, og stigningstakten er allerede af den grund langt svagere. Men også de reelle forskydninger er dæmpet kraftigt ned, idet der er tale om udgiftsstigninger på henholdsvis 3,8 pct., 3,6 pct. og 2,9 pct. for de tre år. Denne reducerede stigningstakt er udtryk for regeringens bestræbelser på at ændre det udgiftsforløb, som har været så karakteristisk for en lang årrække, og som endnu præger udviklingen i indeværende finansår.

Mange kritiske røster har hævet sig mod den voldsomme stigning i statens udgifter og ekspansionen af den offentlige administration, og mange har i dag svært ved at forstå, at den nuværende regering ikke har slået bremserne i og allerede bragt stigningen til ophør.

Over for denne kritik, som jeg godt forstår, vil jeg gerne benytte anledningen til at pege på, at vi i disse år må betale omkostningerne ved den række reformlove og andre beslutninger, som er truffet af folketingset i løbet af 1960erne, og som der i næsten alle tilfælde har været et overvældende flertal for. En hurtig opbremsning er derfor ikke mulig. Nogle få eksempler kan illustrere dette:

Overgang til fuld folkepension og de dermed forbundne pensionstillæg, som blev

vedtaget i 1964 og vil være fuldt ud realiseret fra 1. april 1970, har medført en udgift i det finanslovforlag, jeg her fremsætter, på i alt 600 mill. kr.

Invalidepensionsordningen blev væsentligt ændret og forbedret ved loven af 1965 og igen ved lovrevisionen i dette forår. De finansielle virkninger på ca. 350 mill. kr. slår igennem i 1970-71.

De familiepolitiske ydelser i form af børnetilskud og moderskabsydelse, som folketingset vedtog i sommeren 1967, medfører i 1970-71 en udgiftsforøgelse for staten på ca. 300 mill. kr. ud over de merudgifter, der skyldes kildeskattens indførelse og byrdefordelingsreformen.

Statens udgifter til sygedagpenge, der i 1965-66 kun udgjorde nogle få millioner kroner, er etapevis øget kraftigt og budgetteres for 1970-71 til 215 mill. kr.

Byggerestriktionerne på vuggestuer, børnehaver og fritidshjem blev som led i boligforliget ophævet i 1966, og dette udløste en voldsom stigning i antallet af pladser på disse institutioner og dermed også en stærk stigning i statstilskuddet, der i løbet af de sidste 5 år er mere end tredoblet.

Ligeledes i overensstemmelse med boligforliget er gennemført boligsikringsordningen og rentesikringen, hvortil yderligere er kommet statens bygge- og boligfond. De samlede merudgifter for staten herved beløber sig til godt 400 mill. kr. i 1970-71.

Udgiften ved støtteordningerne til landbruget er steget fra ca. 500 mill. kr. i midten af 1960erne til omkring 1.100 mill. kr. på finanslovforslaget.

I foråret 1967 traf folketingset principbeslutning om, at de samlede danske bistandsydelse til u-landene gradvis skulle forøges, til de nåede op på 1 pct. af nettonationalproduktet. I overensstemmelse hermed er disse udgifter, der i 1964-65 i alt androg 70 mill. kr., opført på finanslovforslaget med 450 mill. kr.

Ungdommens uddannelsesfond er gennem årene blevet væsentligt forøget og udstrakt til stadig flere grupper af unge, og samtidig er statens støtte til kollegiebyggeri sat kraftigt i vejret. Den samlede udgift til disse formål er steget fra 140 mill. kr. i 1965-66 til 400 mill. kr. på finanslovforslaget.

Lad mig endelig minde om den vold-